

KERSTBOOM, KOPEN OF STELEN

Binnenkort worden er weer honderdduizenden sparretjes geogst om als kerstboom te worden verkocht. Op zich betekent dat geen aanslag op onze bossen, de sparren worden er meestal speciaal voor gekweekt, net als snijbloemen en groente. Ze worden met zoveel tussenruimte gekweekt, dat ze tot onderaan toe en helemaal rondom mooi vol betakt zijn en krijgen vaak een speciale bemesting voor een gezonde naaldkleur.

Wie wel een aanslag op onze bossen plegen, zijn de vele mensen, die jaarlijks het bos intrekken om daar zelf een (vaak minder mooie) kerstboom om te gaan zagen of kerstgroen te gaan snijden. Door het onoordeelkundig weghalen van bomen en takken richten zij grote schade aan in vaak zorgvuldig verzorgde stukken bos. Bomen kunnen onherstelbaar worden beschadigd en ook de plotseling ontstane open plekken stellen de beheerder voor problemen.

Vaak zal het na overleg met de beheerder mogelijk zijn om onder zijn toezicht oog en zonder schade aan te richten een boom uit te zoeken of takken te knippen en dan heb je tenminste niet het onbehaaglijke gevoel dat je eigenlijk iets strafbaars doet.

KERSTBOOM, MET OF ZONDER KLUIT ?

Bijna alle kerstsparrren worden verkocht zonder de wortelkluit. Dat heeft als voordeel, dat ze makkelijker te oogsten en te vervoeren zijn en dus goedkoper zijn voor de klant. Het nadeel is, dat ze zonder hun wortels snel afsterven (ook als u ze in het water zet), hun naalden gaan verliezen en al gauw na Kerstmis of Nieuwjaar worden weggedaan, waarna ze de mensen nog één keer plezier bezorgen als ze op grote brandstapels worden verbrand. Een triest einde voor de boompjes, die er toch al gauw zo'n 5 tot 15 jaar over hebben gedaan om zo groot te worden.

Vooraf voor mensen met een tuin of een groot balkon is het de moeite waard eens een duurder boompje, maar dan met een flinke wortelkluit, te kopen en dat in een kuip of emmer met grond in de kamer te zetten en goed vochtig (niet kletsnat) te houden. Het eerste voordeel is, dat de boom blijft leven en dus geen naalden verliest, zeker niet als u ze regelmatig sproeit om uitdroging in de warme kamer te voorkomen. Het tweede voordeel is, dat het met een beetje geluk nog wel eens wil lukken, de boom in de tuin of op het balkon verder in leven te houden en zelfs weer aan de groei te krijgen. Ze kunnen dan het volgende jaar weer worden binnengehaald (voorzichtig en ruim uitgraven!) of buiten, versierd met lampjes als kerstboom dienst doen. In elk geval staat een spar altijd aardig in de tuin.

U moet er wel rekening mee houden, dat een boom in winterrust een grote schok krijgt van de plotselinge overgang naar de warmte en een nog grotere, als hij daarna weer de kou in moet. U kunt die schokken verminderen, door de boom bij zacht weer binnen te halen en ook weer bij zacht weer naar buiten te doen. Om de typische groeivorm van de spar niet teveel geweld aan te doen, zou u de topscheut niet af moeten snijden, want daarmee moet hij in het komende groeiseizoen weer een nieuwe top en zijscheuten maken. Op deze manier hebt u toch veel meer plezier van uw kerstspar?

EEN TENTOONSTELLING ROND FRANS ERNST BLAAUW, VERZAMELAAR VAN DIEREN EN BOMEN

F.E. Blaauw werd in 1860 als telg van een oud Amsterdams koopmansgeslacht geboren. Reeds vroeg voelde hij zich tot de levende natuur aangetrokken. Als 17-jarige jongen werd hij assistent van de directeur van Artis. Na enige jaren kwam hij tot de overtuiging dat het dier een ruimere omgeving nodig heeft dan de traditionele dierentuin. Mede op doktersadvies belandde hij in Zwitserland en Zuid-Frankrijk, waar hij in zijn ideeën bevestigd werd. Na terugkomst in Nederland begon hij in 1886 op bescheiden schaal dieren te houden op het 's-Gravelandse buiten Westerveld. Door Blaauw's huwelijk met Louisa Digna Catharina Six en een erfenis, konden de dieren en ook de inmiddels verzamelde zeldzame planten, worden overgebracht naar het veel grotere Gooilust. Naast de collectie zoogdieren (o.a. de witstaartgnoes en de Przewalsky-paarden) werd aldaar zijn vogelverzameling wereldberoemd. Naast een unieke verzameling dieren bracht Blaauw ook een bijzondere verzameling planten en bomen bijeen. De meeste van deze bomen staan nu nog bij elkaar op het landgoed Gooilust te 's-Graveland. Een deel is hier te vinden in de zogenaamde moestuin. Deze is voor belangstellenden in de periode van april tot en met september op dinsdagmiddag geopend.

Tot en met 31 december 1978 wordt in het Cultureel Centrum De Vaart, Vaartweg 163 te Hilversum een tentoonstelling gehouden over het leven en werk van Frans Ernst Blaauw. Wij kunnen deze kleine, maar instructieve tentoonstelling, tot stand gekomen in samenwerking met het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie te Leiden, van harte aanbevelen.

In het Noord-Hollandse landschap, boven Hoorn, staat een boerderij in heraanbouw. Dit huis is eigendom van architect Besseling. Hij kocht de oude stolpwooning om hem te verbeteren. Naast het huis staan drie grote populieren van middelbare leeftijd. Bij inspectie van de funderingen bleek dat de wortels van de populieren grote druk uitoefenden op de muren. Een veelgebruikte (maar niet erg afdoende) me-

thode is het afhakken van de wortels. De architect besliste anders en verstandig. Hij heeft, na afbraak van alle stenen muren, de houten kapconstructie en het verdere houten geraamte van het huis ongeveer 15 meter verderop geplaatst. Een effectieve, schitterende oplossing! "Bovendien", aldus architect Besseling, "is de relatie huis ten opzichte van bomen in een betere verhouding gekomen." Hulde voor deze boombewuste oplossing!

BOMENSTICHTING OP TUIN EN PARK

Van dinsdag 17 tot en met zaterdag 21 oktober vond in de Jaarbeurs te Utrecht de 8e vakbeurs Tuin en Park plaats. Temidden van groenvoorzieningsbedrijven, adviesbureaus en importeurs van kleine machines had de Bomenstichting een ruime stand ingericht. Onder een vijf meter hoge kunstboom, waarvan het ontwerp was gebaseerd op het bekende vignet, heeft een tweekoppige bemanning vijf dagen lang informatie verstrekt over doelstelling en activiteiten van de Bomenstichting. Als hulpmateriaal daarbij waren in de stand aanwezig: panelen met teksten en foto's, een doorlopende dia-voorstelling, mapjes met informatiebladen, stickers en posters.

Na een druk bezoek van vakmensen uit het bedrijfsleven en uit de kringen van gemeentelijke diensten in het begin van de week, werden op vrijdag en zaterdag veel particulieren ontvangen.

De beurs leverde de Bomenstichting verscheidene waardevolle contacten op en was voor een flink aantal personen en instanties aanleiding zich als donateur op te geven.

Hoewel opbouwen, bemannen en afbreken van de stand erg veel tijd hebben gekost, is de stichting enthousiast over het resultaat. Het ligt dan ook in de bedoeling een volgende keer weer van de partij te zijn.

De in bovenstaand artikel genoemde poster is in oktober j.l. verschenen. U kunt zo'n poster bij de Bomenstichting bestellen door f 5,-- over te maken op giro nummer 2108755 ten name van Bomenstichting, Zeist, onder vermelding van "poster". U krijgt de poster, waarop een prachtige oude boom afgebeeld staat met de tekst "boom bewust", na ontvangst van uw betaling thuis toegestuurd.

Indien u de poster ophaalt bij het secretariaat van de Bomenstichting, Driebergseweg 16 b te Zeist, kost deze u slechts een rijksdaalder. Op hetzelfde adres kunt u voor een kwartje een sticker kopen.

Als u de sticker per post wilt ontvangen, dient u f 1,-- over te maken op bovengenoemd gironummer, onder vermelding van "sticker". Voor een prijs van f 2,50 krijgt u vijf stickers thuisgestuurd.

GELUIDSWALLEN OP BOOMWORTELS

Boomwortels moeten kunnen ademen en verdragen slecht dat de grond erboven wordt opgehoogd. Wordt grond onder bomen gestort om als geluidsafscherming te dienen, dan kan dat ze het leven kosten. Dat is meestal bepaald niet de bedoeling, omdat bomen een lelijke geluidswal aan het oog kunnen onttrekken. Dichtbij bomen is het daarom beter de voorziening aan te brengen in de vorm van een scherm in plaats van een wal.